

Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering
wethouder R.A.M. Verheul

Datum

13 december 2016

Agendapunt

Onderwerp

Beschut werk en aanpassing re-integratieverordening

Portefeuillehouder(s)

wethouder R.A.M. Verheul

Inhoudelijk voorstel

Met de invoering van de Participatiewet op 1 januari 2015 hebben gemeenten de mogelijkheid gekregen beschut werk in te voeren. In de arbeidsmarktregio Midden-Limburg is de mogelijkheid tot beschut werk gecreëerd in de re-integratieverordening. Het eerste jaar na de implementatie van de Participatiewet is gebruikt om de mogelijkheden van beschut werk te verkennen.

In deze regio zijn geen beschut werk plekken ingevuld, maar daarin zijn we geen uitzondering. De Staatssecretaris van Sociale zaken en Werkgelegenheid heeft de leden van de Tweede Kamer in een brief geïnformeerd over de uitvoering en evaluatie van de Participatiewet. In deze brief geeft ze een toelichting op een onderzoek van de inspectie naar de uitvoering van beschut werk. Het onderzoek laat zien dat de invulling van het aantal beschut werkplekken achterblijft bij de doelstellingen van het ministerie. Sommige gemeenten geven aan dat ze naar alternatieven zoeken voor beschut werk en gemeenten die beschut werk uitvoeren, hebben slechts een klein aantal plekken ingevuld. De grootste groep gemeenten zit in hetzelfde stadium van beleidsvoorbereiding als de Midden-Limburgse gemeenten.

De Staatssecretaris heeft een wetsvoorstel in voorbereiding om de invulling van beschut werk voor gemeenten verplicht te stellen.

Vooruitlopend op de wetswijziging wordt voorgesteld beschut werk in te voeren conform de regionale visie. De Midden-Limburgse gemeenten hebben afgesproken gezamenlijk instrumenten te ontwikkelen. Ten aanzien van beschut werk is daarom ook een regionale visie opgesteld. Deze visie is uitgebreid besproken binnen de stuurgroep Regionaal Arbeidsmarktbeleid (RAB). Nu wordt de visie voorgelegd aan de afzonderlijke gemeenteraden ter vaststelling.

De visie in het kort

In deze regio wordt eerst gekeken naar alternatieven voordat een advies voor beschut werk wordt aangevraagd bij het UWV. Uitgaande van het ontwikkelperspectief van personen, zijn we regionaal voorstander van alternatieven waarin mensen die niet zelfstandig op een reguliere werkplek kunnen werken, toch onder beschermde omstandigheden aan de slag zijn. Dit wordt gerealiseerd door bijvoorbeeld loonkostensubsidie, extra begeleiding, werkontwikkeling en/of detachering. Daarom worden instrumenten ingezet die passend zijn. Dat wil zeggen tegemoetkomen aan de begeleidingsbehoefte van de doelgroep en passend bij de vraag van de werkgever of maatschappij. Als beschut werk passend is, zal dat worden ingezet. Indien andere voorzieningen passend zijn, is beschut werk niet aan de orde. Beschut werk heeft een structureel karakter.

Beoogd effect/doel

Met het vaststellen van de visienota beschut werk wordt ernaar gestreefd om zo veel mogelijk mensen perspectief en mogelijkheden te bieden om hun werkkansen te vergroten en te benutten op de (inclusieve) arbeidsmarkt.

Argumenten

1.1 *Beschut werk als "last resort"*

Beschut werk in deze regio wordt ingezet als last resort; op het moment dat andere vormen van werkontwikkeling op korte termijn niet leiden tot een structurele reguliere werkplek wordt onderzocht of beschut werk passend is. Mensen die in aanmerking zouden kunnen komen voor beschut werk, doorlopen eerst de reguliere procedure in de ontwikkeling naar werk. Daartoe hebben we verschillende instrumenten ter beschikking. We hebben hiervoor ook het instrument Beschermd werk.

1.2 *Beschermde werk als instrument*

Door de inzet van dit instrument krijgt een werkgever een goed, gedegen inzicht op de mogelijkheden van de werknemer. Afhankelijk van de ontwikkelingen van de werknemer, stroomt de werknemer uit naar een (gesubsidieerde) baan bij een reguliere werkgever, beschut werk of dagbesteding.

1.3 *(Structurele) financiële risico's worden beperkt*

De invulling van beschut werk is relatief duur met een groot financieel risico en een langdurige verplichting. De toekenning van "beschut werk nieuw" is bovendien onomkeerbaar. Het beperkt daardoor de ruimte om andere mensen in de bijstand participatie-ondersteuning te bieden. Daarnaast moeten de Westrom-gemeenten al fors bijleggen op de loonkosten van de bestaande sociale werkvoorziening. Op termijn kan dit ook voor de Risse-gemeenten gaan gelden. Met de voorgestelde visie worden de financiële risico's beperkt waardoor aan meer mensen ondersteuning geboden kan worden.

1.4 *De re-integratieverordening behoeft een wijziging*

Op 15 december 2014 is de re-integratieverordening vastgesteld. Twee artikelen uit de re-integratieverordening moeten worden aangepast:

- Artikel 11 (beschut werk) moet in lijn worden gebracht met de visie op beschut werk;
- Artikel 12 (no-risk polis) vervalt voor de jaren 2016 t/m 2020. Met de komst van de Wijziging van de Participatiewet, de Ziektewet, de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen en de Wet financiering sociale verzekeringen in verband met harmonisatie instrumenten Participatiewet, wordt voor de periode 2016 t/m 2020 de bepaling geschrapt dat gemeenten bij verordening hoogte en duur van de no-riskpolis vaststellen. Werkgevers kunnen per 1 januari 2016 gebruik maken van de uniforme no-risk polis van het UWV voor de gemeentelijke doelgroep garantiebannen en voor mensen in een dienstbetrekking beschut werk.

Kanttekeningen

Onzekerheid over de structurele financiële consequenties van beschut werk blijft

Ook al wordt beschut werk ingezet als "last resort", betekent dit niet dat er geen beschut werk aangeboden wordt. Het aanbod van een beschutte werkplek is zonder einddatum. Weliswaar zijn in het landelijke budget structureel middelen toegevoegd aan het Inkomensdeel (BUIG-budget), maar is voor gemeenten nog niet duidelijk of met de jaarlijks oplopende uitkeringsgerechtigden en verplichtingen er sprake is van structureel hogere middelen voor langere termijn.

Financiële gevolgen

Voor de financiering van het instrument beschut werk krijgt de gemeente rijksmiddelen. Per jaar zijn de volgende middelen beschikbaar:

- € 14.000 voor loonkostensubsidie in het I-deel (BUIG-budget);
- € 8.500 voor begeleiding in het Participatiebudget;
- € 3.000 per gerealiseerde beschut werkplek in het kader van impulsregeling beschut werk (tijdelijk).

Daarnaast kunnen werkgevers vanaf 2017 gebruik maken van het zogenaamde lage-inkomensvoordeel (LIV). Dit is een tegemoetkoming in de loonkosten voor werkgevers die mensen met een salaris tot 120% van het wettelijk minimumloon (Wml) in dienst hebben. Het voordeel bedraagt maximaal € 2.000 per werknemer per jaar op basis van een 38-urige werkweek. Dit geldt voor werknemers met een loon tussen 100 en 110% van het Wml. Voor elke werknemer met een loon tussen 110 en 120% van het Wml bedraagt het loonkostenvoordeel, onder dezelfde condities, maximaal € 1.000.

De werkelijke kosten voor de uitvoering van beschut werk bedragen in totaal € 23.000 bij een dienstverband van 32 uur per week. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

- Loonkosten 80% Wml: € 19.200
- Kosten begeleiding: € 6.000
- Inverdiencapaciteit: € 2.200

Baten en lasten op een rij:

Ontvangsten van het Rijk (excl. tijdelijke stimuleringsregeling ¹ en LIV)	Wat zijn de werkelijke kosten?
▪ BUIG-budget (LKS) € 14.000 ▪ P-budget (begeleidingskosten) € 8.500	▪ Kosten 80% Wml: € 19.200 ▪ Kosten begeleiding: € 6.000 ▪ Inverdiencapaciteit: -/- € 2.200
Totaal: € 22.500	Totaal: € 23.000

Op dit moment zijn de financiële risico's beperkt. Echter het dienstverband is structureel tot de pensioengerechtigde leeftijd. Er is geen zekerheid dat de rijksmiddelen zo blijven.

Financiële paragraaf

Met het voorgestane beleid wordt geen onnodig financieel risico gelopen. Met de incidentele extra regelingen (impuls en LIV) verloopt het jaar 2017 budgettair neutraal.

Inkoopparagraaf

N.v.t.

Personele paragraaf

N.v.t.

Communicatieparagraaf

De gewijzigde verordening wordt op de gebruikelijke wijze gepubliceerd.

Bijlage(n)

- ☐ Visienota beschut werk (nieuw) regio Midden-Limburg
- ☐ Raadsbesluit vaststelling visienota beschut werk en wijziging Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Leudal 2015
- ☐ Brief staatssecretaris 24 juni 2016
- ☐ Brief CPM

Heythuysen, 8 november 2016

HET COLLEGE VAN DE GEMEENTE LEUDAL

De secretaris,

De burgemeester,

D.J.E. Noppers

A.H.M. Verhoeven MPM